

De curator is afwezig.

Na mijn ervaring met het realiseren van werk in glas en in tricot, begon ik me af te vragen hoe ik deze twee materialen kon combineren in één enkel werk. De fysische eigenschappen van deze twee materialen zijn sterk tegengesteld, terwijl hun productieproces één grote overeenkomst gemeen heeft: een oncontroleerbaarheid die een onvoorzien en verrassend resultaat uitlokt. Tijdens het maken van een glaswerk of een werk in tricot raakt men verdwaald door de complexiteit en het onvoorspelbare gedrag van het materiaal en het is alleen de wens om het werkstuk te maken die dit proces stuurt. Dit proces van verdwalen is, volgens mij, een noodzaak om kunst te maken. Het verlangen om dit nieuwe werk te maken, de drang naar dit kunstobject waarin deze twee materialen worden gecombineerd, heeft de vraag omgekeerd: hoe maak je dit verlangen om te verdwalen in de complexiteit van het maken van een werk zichtbaar?

Ik schrijf op een papier: "Le désir est mon mode d'existence". Ik besluit 6 andere protagonisten die een relatie hebben met het kunstwerk - de mecenas, de curator, de verzamelaar, de kijker, de kunstcriticus en de galeriehouder - te vragen mij een zin te schrijven over wat zij verlangen in de kunst. Het resultaat is een reeks uitspraken die een poëtisch landschap vormen van mogelijke verlangens rond een kunstwerk. In het atelier worden de teksten met de hand geschreven en in een tricotpatroon gezet. Bijna een jaar lang heb ik met mijn assistente Diane Lévassieur en de medewerkers van het Textiel-lab in Tilburg verschillende manieren uitgetoetst om ze te realiseren. Dit experimenteren resulteerde uiteindelijk in zeven gebreide tekstbanners in verschillende kleuren die de zeven uitspraken over verlangen uitdrukken.

De vorm van het glas vindt zijn bron in Lyotard's boek *Libidinal Economy*, hier is de Möbius strip of eindeloze lus, de figuur die verlangen vertegenwoordigt. Verlangen wordt bij Lyotard gezien als de fundamentele voorwaarde om te creëren of te produceren. Om een Möbius in glas te realiseren, experimenteer ik met de glasblazers van de Cirva. We slagen erin de vorm puur door beweging te maken. Door dit proces krijgt elk van de Möbiusringen een andere, onvoorspelbare vorm, maar beantwoordt toch telkens aan de wiskundige kenmerken van de Möbius.

Deze twee, de gebreide tekstbanners en de glazen Möbiusstroken worden vervolgens gecombineerd tot een eenheid van vorm en taal, die op een verbale en een formele manier uitdrukking geeft aan het begrip verlangen. Het gebruik van mathematische formules en taal als materiaal in de kunst maakt deel uit van de conceptuele traditie.

In juni 2020 besluit ik het werk te installeren in het park van de galerie van het Witte Huis en het te activeren door 4 vrienden uit te nodigen en de verschillende uitspraken van de protagonisten te vertolken. De werken worden in een cirkel op sokkels geplaatst. Ik loop van de ene naar de andere, neem een Möbius en loop weg in het landschap, terwijl de andere persoon het spandoek ontvouwt, de tekst verklaart en naar het midden van de cirkel loopt. Ik besluit deze eerste activering te documenteren door een camera in het midden van de cirkel te plaatsen. Nadat de zeven bewegingen zijn geregistreerd, keren we terug, waardoor de figuur van de Möbius ontstaat als grondfiguur van de activering zelf. Dit is de eerste verschijning van het werk.

In april 2021 zal het werk te zien zijn in een tentoonstelling in de projectruimte van de galerie van White House galerie, en dus begon ik na te denken over wat de herverschijsing van het werk zou kunnen zijn. Normaal gesproken nodigt de galerie een curator uit om samen met de kunstenaar

aan de tentoonstelling te werken. Ze vragen er verschillende, maar niemand lijkt beschikbaar om de klus te klaren; vandaar dat de titel van de tentoonstelling wordt; The Curator is Absent.

Ik besluit dat deze tentoonstelling een experiment kan worden met betrekking tot de inhoud, de methodologie en het zoeken naar een presentatiemodel waaraan ik ben begonnen te werken in het kader van mijn doctoraatsproject genaamd The Archive of Disappearance. In dit onderzoek bestudeer ik onder andere het werk van Hélio Oiticica en meer in het bijzonder zijn idee van de "werk-site", in de context van de cyclus van het verschijnen en verdwijnen van een kunstwerk.

Het idee van de "werk-site" van Hélio Oiticica is het meest ontwikkeld in zijn werk Parangolé. Oiticica verbindt de "werk-site" met zijn concept van het "probject": dit is de waarschijnlijkheid dat een werk geactiveerd wordt door een toeschouwer-deelnemer. Door de activering van het werk - in het geval van Parangolé diegene die het kunstwerk draagt en ermee danst - verschijnt de betekenis van het werk. Er ontstaat een plaats of context voor het werk. Voor Hélio Oiticica is deze eenheid noodzakelijk, en het is de manier om de betekenis van een werk te maken door de ervaring van het werk. Zijn positie kan gezien worden als een institutionele kritiek en staat lijnrecht tegenover het huidige paradigma van de onafhankelijke curator, die een externe context definieert, en als zodanig de betekenis van het werk. Voor Hélio Oiticica is de betekenis van het werk ingebed in de activering van het werk en direct gemaakt door de toeschouwer-deelnemer. Als hij zijn werken beschouwt als levende entiteiten in een taxonomische manier van ordenen, kan de betekenis van het werk zich eindeloos ontwikkelen, maar altijd door de eenheid van werk-site die ontstaat door dit participatieve proces. Ik vraag me af of ik het concept van de "work-site" kan gebruiken in de tentoonstelling in de projectruimte van het Witte Huis.

Le Désir stelt op een formele en linguïstische manier het verlangen voor van de zeven protagonisten die een tentoonstelling bezoeken. Elke toekomstige bezoeker van de tentoonstelling komt met een verlangen naar kunst en past in minstens één van deze voorgestelde categorieën; iedereen is een bezoeker en/of een kunstenaar, een curator, een kunstkriticus, een verzamelaar, een mecenas, of een galeriehouder. Dit betekent dat de tweede activering van het werk het bezoek van de tentoonstelling zelf wordt, omdat het iedereen vertegenwoordigt die in de zaal aanwezig is. De betekenis van het werk is eenvoudigweg de tentoonstelling zelf. Iedereen die de tentoonstelling bezoekt heeft een verlangen in kunst en kan in twee of meer categorieën van de 7 ingenomen posities worden geplaatst. Dit betekent dat het werk zelf een representatie is van wat er in een tentoonstelling gebeurt. De bezoeker van de tentoonstelling activeert als zodanig het werk een tweede keer, en de betekenis van het werk komt door deze activering opnieuw naar voren.

Werkend aan het idee van de werk-site, besluit ik terug te keren naar wat eerder werk, en in het bijzonder het werk I am I, dat ook vraagt om geactiveerd te worden om zo een werk-site te creëren. Het werk stelt de identiteit voor van twee vriendinnen, Lucie en Rachael, beiden met een gemengde en gelaagde gender-, nationale en seksuele identiteit. De verbeelding van de representatie is gebaseerd op de antwoorden van een lijst met vragen en gevonden beelden op het internet. Deze beelden zijn samengebracht in een lineaire sequentie die begint in het midden en zich ontwikkelt naar beide uiteinden in de vorm van een omhulsel. Voor de activering van het werk worden twee mensen (Rachael en Lucie, of anderen) omhult in de 9 meter lange tricot en rollen ze één beeld per keer uit, waarbij ze het beeld dat ze uitrollen verklaren (I am) of bevragen (Am I?) als deel van hun identiteit. Het werk is als een spiegel en een ontmaskering van de ene persoon tegenover de andere.

Het werk I am I vult het werk Le Désir aan. Elke bezoeker van de tentoonstelling heeft, naast een verlangen om kunst te zien, kunstenaar, curator, kunstkriticus, mecenas, galeriehouder, verzamelaar of bezoeker te zijn, ook een seksuele-, nationale-, gender-, ...identiteit, en een bepaalde leeftijd, een naam, een totemdier, enz. Dit maakt elke persoon uniek maar ook vloeibaar omdat identiteit altijd in relatie met anderen wordt gecreëerd en een veranderingsproces in de tijd is.

Ik voeg nog een ander werk toe aan de tentoonstelling, het neonwerk getiteld Richard Of York Gave Battle In Vain. Dit werk stelt mijn handtekening ldb voor in handschrift en als neon maar ontleed in de zeven kleuren van de regenboog. Terwijl het voorheen op zeven sokkels stond, wordt het werk hier gepresenteerd in een lineaire lijn op de muur, leesbaar als een tag of een andere vorm van toe-eigening.

Lieven De Boeck

